

AVDH Bélyegző

Indítványozó:

Alkotmánybíróság

1535 Budapest, Pf. 773.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: IV/ 03571 - 0 / 2024		
Érkezett: 2024 NOV 18.		
Érkezés módja		
☐ POSTÁN	☒ @	☐ EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 0	Kezelőiroda: [Signature]

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a
121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet

a gépjárműsport-rendezvényen részt vevő gépjárművekre kötött felelősségbiztosítás szabályairól.

alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján, illetve az Alaptörvény „Alapvetés” szakasza M) cikkének (1) és (2) bekezdésekre, T) cikkének (3) bekezdésére, a „Szabadság és Felelősség” szakasza I. cikkének (2) bekezdésére, a VIII. cikk (1) bekezdésére, XX. cikk (1) és (2) bekezdésére, a 2004. évi I. törvény a sportról preambuluma, és ugyanezen törvény 1.§ (2) bekezdésére hivatkozva semmisítse meg azt.

és / vagy

Az Abtv. 46.§ (1) c) pontja és (3) bekezdése alapján a határozatában állapítsa meg az Alaptörvény szabályozásából eredő, és az Alaptörvény rendelkezéseit érvényre juttató alkotmányos követelményeket, amelyeknek a vizsgált jogszabály nem fellel meg. Nevezetesen, a szabadidősport és a versenysport jogszabályi megkülönböztetésének hiányát, a törvényalkotó hiánypótlásra való felszólítása mellett.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

Az indítvány tárgyát képező 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet, hatályba lépésének napjától és azóta folyamatosan, Alaptörvény és más törvényben megfogalmazott és deklarált alapvető jogokat, és jogalkotói célokat sért.

A jogsérelem a sérelmezett jogszabály rendelkezésének hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be; tehát nincs jogi lehetőség a jogsérelem orvoslására bírósághoz fordulni.

A törvény hatályba lépésének napja: **2024.06.26.**

Törvényességi határidő, mely letelte előtt a törvénnyel, rendelettel szemben az Alkotmánybírósághoz lehet fordulni: **180 nap** Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján.

A hatályba lépéstől számított 180 nap lejárata: **2024. 12. 21.**

Az indítvány tárgyát képező 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet, hatályba lépésével jogsérelmet szenvedettek:

- a) A gépjárműsportot szabadidősportként végző társadalmi csoport.
- b) Azok a magánszemélyek, akik a gépjárműsportot szabadidős tevékenységként akár egyénileg, akár csoportosan is végzik.

Az indítványozó személy érintettsége:

Magam, szabadidősport tevékenységet folytatók a gépjárműsport területén, ezért a b) pontban említettek alapján személyes érintettségem fennáll, és ezen keresztül az a) pontban említett társadalmi csoport tagja is vagyok.

A támadott jogszabályi rendelkezés mind az egyén, az egyének és a társadalmi csoport esetében közvetlenül hatályosult.

Tényállás ismertetése:

A rendelet a gépjárműsport-rendezvényen részt vevő gépjárművekre kötött felelősségbiztosítás szabályairól szól, és annak megalkotása során a rendeletalkotó figyelmén kívül hagyta azt a körülményt, hogy a sportolási formák élesen elkülönülnek egymástól abban a tekintetben, hogy a sportolási forma szabadidősport vagy versenysport is lehet. Emiatt a rendelet hatálya egyöntetűen kiterjed a szabadidősportra is, és a versenysportra is. Indítványom lényege, hogy nem vitatom a rendeletben foglaltakat a versenysport tekintetében, de kifogásolom azt a szabadidősport vonatkozásában. Vagyis addig, amíg a rendelet, vagy az általános törvényi sportszabályozás nem tesz különbséget e tekintetben a szabadidősport és a versenysport között, addig álláspontom szerint sérti az Alaptörvény

„Alapvetés” szakasza

- M) cikkének (1) és (2) bekezdését
- T) cikkének (3) bekezdését,

a „Szabadság és Felelősség” szakasza

- I. cikkének (2) bekezdését,
- VIII. cikk (1) bekezdését,
- XX. cikk (1) és (2) bekezdését

továbbá a

- 2004. évi I. törvény a sportról preambulumban lefektetett törvényalkotói szándékot
- 2004. évi I. törvény a sportról 1.§ (2) bekezdésében foglaltakat.

Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

Az Alaptörvény „Alapvetés” szakasza

-M) cikkének (1) és (2) bekezdése kimondja, hogy

„(1) Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.

(2) Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit. Magyarország fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait.”

Az indítványban szereplő és kifogásolt 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet Alaptörvény sértése e tekintetben abban nyilvánul meg, hogy mivel a 9.§-a elrendelte egy korábbi kormányrendelet, az 54/2004. (III. 31.) Korm. rendelet, a sportrendezvények biztonságáról módosítását, mely módosítás során az 54/2004. (III. 31.) Korm. rendelet 1.§-át kiegészítette a (d) ponttal, mely kiegészítés következményeként az 54/2004. (III. 31.) Korm. rendelet hatályát kiterjesztette a 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet 2. §-a szerinti gépjárműsport-rendezvényekre, ezzel előírta azt is, hogy az 54/2004. (III. 31.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdésben foglaltakat érvényesnek kell tekinteni az adott sportág szabadidős rendezvényeire is.

„5. § (1) A rendelet hatálya alá tartozó sportrendezvényt csak sportszervezet, szakszövetség vagy sportági szövetség szervezhet.”

Értelmezésem alapján ez azt is jelenti, hogy szabadidős gépjárműsport rendezvényt nem szervezhet, nem rendezhet magánszemély, egyéni vállalkozó, gazdasági társaság, azt csak kizárólagosan sportegyesület, vagy egyéb, más említett sportszervezet teheti meg. Ezzel kapcsolatban aggályosnak tartom azt, hogy a szervező tekintetében nem érvényesül a szektorsemlegesség, illetve a szervezési

jogosultság nem szakképesítéshez, hanem szervezeti formához van kötve. Ezek összességükben sértik a szabad vállalkozás (1) bekezdésben kinyilvánított lehetőségét. Továbbá, az 5.§ (1) nem teszi lehetővé a versenysportokon kívül eső, gépjárműsportokon belüli, szabadidősport jellegű magán-, baráti-, vagy háziversenyek magánjellegű rendezését sem.

Az Alaptörvény „Alapvetés” szakasza

T) cikkének (3) bekezdése kimondja, hogy

„(3) Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.”

Az indítványban szereplő és kifogásolt 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet Alaptörvény sértése e tekintetben abban nyilvánul meg, hogy a rendelet nem tesz különbséget a szabadidősport és a versenysport között, ezzel a szabadidősportolók részére olyan korlátozásokat, tilalmakat vezet be, amely nem csak akadályozza a szabadidős sporttevékenységet, hanem annak törvényeknek megfelelő végzését legtöbb esetben lehetetlenné is teszi azzal, hogy a szabadidősportra ugyanazokat a törvényi feltételeket írja elő, amelyeket a versenysportra is. Így megfosztja a szabadidősportolókat sportoláshoz való, alaptörvény adta joguktól, amennyiben azt a gépjárműsportok területén kívánják érvényesíteni.

Az Alaptörvény „Szabadság és Felelősség” szakasza

- I. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy

„(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.”

Az indítványban szereplő és kifogásolt 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet Alaptörvény sértése e tekintetben abban nyilvánul meg, hogy a gépjárműsport szabadidős tevékenységekre is olyan jogszabályi feltételeket ír elő, amely ellehetetleníti mind az egyéni, mind a csoportos és közösségi szabadidősport tevékenységet, azzal, hogy nem tesz különbséget a szabadidős és a versenyszerű sportolás között, ezzel sérülnek a szabadidős sporttevékenységet végző egyének és közösségek alapvető jogai, amelyek a sporttevékenységhez fűződnek.

Az Alaptörvény „Szabadság és Felelősség” szakasza

VIII. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy

„(1) Mindenkinek joga van a békés gyülekezéshez.”

Az indítványban szereplő és kifogásolt 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet Alaptörvény sértése e tekintetben abban nyilvánul meg, hogy a gépjárműsportot szabadidős tevékenységként végzőket megfosztja a közösségi sportolás élményétől is, mely feltételezi a gyülekezés szabadságát. Továbbá, a bevezetett kötelező felelősségbiztosítás hiánya esetén, mely biztosítás a harmadik félnek okozott károkra

nyújt fedezetet, nem lehetséges a nézők jelenléte a szabadidősport eseményen. Azért nem, mert ők jelentik a „harmadik felet”, és ha nincsenek, akkor nem lehet nekik kárt okozni. Ha viszont nem lehetnek ott, akkor sérül a gyülekezési joguk, mert nem szabad akaratuk miatt, hanem a jogszabályi környezet miatt nem „gyülekezhetnek” a gépjármű-szabadidősport eseményeken.

Az Alaptörvény „Szabadság és Felelősség” szakasza
XX. cikk (1) és (2) bekezdése kimondja, hogy

„(1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jog érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő.”

Az indítványban szereplő és kifogásolt 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet Alaptörvény sértése e tekintetben abban nyilvánul meg, hogy a gépjárműsportot szabadidős tevékenységként végzőket megfosztja a (2) bekezdésben Alaptörvényben, biztosított jogától, ebben Magyarország támogatásától, és ezen keresztül sérül az (1) bekezdésben Alaptörvény által biztosított joga is.

2004. évi I. törvény a sportról

előszavában lefektetett törvényalkotói szándék kimondja, hogy

„Magyarország Országgyűlése kinyilvánítja, hogy a nemzet közössége a test művelését, a sportot, a nemzet alapértékének, kívánatos célnak tekinti. A nemzet értékei között tartja számon a sport által elért eredményeket, és elismeri a sport egyént és közösséget erősítő értékeit.

Magyarország sportnemzet, amely e törvénnyel is tiszteleg azon tagjai előtt, akik tevékenységükkel dicsőséget, elismerést és megbecsülést szereztek hazánknak. Az e törvényben meghatározott célok megvalósítása biztosítja továbbá azt, hogy Magyarország sportoló nemzetté is váljék.

A sport legelőbb is a lelki egészség alapja, amely hozzátartozik az egészséges nemzet, az egészségét megőrizni akaró polgár értékrendjéhez.

A sport a közjó része. Erősíti a közösség tagjainak egymáshoz tartozását, miként az egyén testi és lelki egészségét.

A sport magába foglalja a nemzet által vallott értékeket, az összetartozás és a versenyzés szellemét, a részvételt és a győzelmet, a teljesítmény elismerését, vagyis a munka becsületét, az önfegyelem és az öngondoskodás fontosságát, az egyén közösségért viselt felelősségét.

Magyarország Országgyűlése kinyilvánítja, hogy minden embernek alapvető joga van a sporthoz, és e jogát az állam biztosítja, függetlenül attól, hogy versenysportról, a szabadidő eltöltéséről, a diák-, egyetemi-főiskolai sportról, a fogyatékkal élők sportjáról vagy az egészség megőrzéséről van szó.

Magyarország Országgyűlése elfogadja az Európai Sport Chartát, és sportról szóló törvényét azzal összhangban az alábbiak szerint alkotja meg.”

Az indítványban szereplő és kifogásolt 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet azzal, hogy rendelkezéseivel ellehetetlenítette a gépjárműsport szabadidősportként való gyakorlását, ellentétes hatást váltott ki a 2004. évi I. törvény preambulumban megfogalmazott törvényalkotói célokkal szemben, illetve nem biztosította az érintettek sporthoz való jogát a szabadidő eltöltése, azaz a szabadidősport területén.

2004. évi I. törvény a sportról 1.§ (2) bekezdésében foglaltak kimondják, hogy

„Sporttevékenységnek minősül a meghatározott szabályok szerint, a szabadidő eltöltéseként kötetlenül vagy szervezett formában, illetve versenyszerűen végzett testedzés vagy szellemi sportágban kifejtett tevékenység, amely a fizikai erőnlét és a szellemi teljesítőképesség megtartását, fejlesztését szolgálja., illetve versenyszerűen végzett testedzés vagy szellemi sportágban kifejtett tevékenység, amely a fizikai erőnlét és a szellemi teljesítőképesség megtartását, fejlesztését szolgálja.”

Indítványomban foglaltak szerint, nem teljesül a szabadidő „kötetlen” eltöltésének feltétele, ha valaki a szabadidősportot a gépjárműsportágak valamelyikében szeretné gyakorolni akkor, amikor azt nem hogy kötetlenül, de a 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet által kifejezetten akadályoztatva teheti csak.

A kifogásolt 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet által kiváltott, jogértelmezés szempontjából problémás gyakorlati jelenségek:

A kifogásolt rendelet a 3.§-ában előírja a kötelező felelősségbiztosítás meglétét a gépjárművekre és a szervezőre vonatkozóan, ha a rendezvény megfelel a 2.§-ában meghatározott kritériumoknak.

A felelősségbiztosítás természetéből fakadóan olyan károk megtérítésére terjed ki, amelyet a biztosított saját felelőssége körében harmadik félnek okoz.

A gépjárműsport rendezvényeken harmadik félnek (a rendeletalkotó feltételezhető szándéka szerint) alapvetően a rendezvény nézői minősülnek. Annak ellenére, hogy a jogszabály előírásait nem teszi függővé attól, hogy a rendezvény nézők előtt-, vagy azoktól elzártan zajlik, a rendelet hatályba lépése utáni időszak gyakorlatában az figyelhető meg, hogy a szabadidős rendezvények során a biztosításkötést úgy kerülük ki, hogy a rendezvényekről a nézőket kizárják, mondván, hogy ha nincs néző akkor nincs harmadik fél sem, így nincs kinek károkat okozni, ergo biztosítási kötelezettség

sincs. Nyilvánvaló, hogy a biztosítást előíró és általam kifogásolt rendelet ilyen esetet nem ismer, és zártkörű rendezvény esetében sem enged kivételt a rendelkezései alól.

A másik, a gyakorlatban megfigyelhető jogértelmezéssel kapcsolatos jelenség abból következik, hogy a vitatott rendelet a 9.§-ában elrendelte a gépjárműsportok beemelését az 54/2004. (III. 31.) Korm. rendelet hatálya alá, amely a gépjárműsport-rendezvények engedélyezése terén nagyságrendekkel növelte meg a Rendőrség szerepét. A Rendőrség viszont, területi illetékességek szerint más, és más súllyal ítéli meg ebben a szerepüket. Az egyik szélsőség, hogy van, ahol megköszönik a rendezvény bejelentését, de érdemben nem foglalkoznak vele, máshol pedig mindent megtesznek annak betiltása érdekében abban a szellemben, hogy „ha nincs rendezvény, akkor probléma sem lehet belőle”.

Mindezekon felül, az MNASZ (Magyar Nemzeti Autósport Szövetség), mint országos szakszövetség, a kifogásolt rendelet hatásait saját anyagi- és egyéb hasznai érdekében úgy értelmezi és úgy használja ki, hogy törekvései szerint MINDEN autós sportesemény (függetlenül attól, hogy az szabadidős, vagy versenysport) és infrastruktúra (épített versenypályák, ideértve a magántulajdonú infrastruktúrát is) a saját hatásköre alá kerüljön, együttműködve ebben a magyar Rendőrséggel.

A fent leírt jelenségek alapján elmondható, hogy a 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet a jogértelmezés, a jogegyenlőség és jogbiztonság terén is negatív hatásokat eredményezett.

Egyéb körülmények:

Sem az Alaptörvény, sem a sportról szóló törvény a sportoláshoz való jog tekintetében nem tesz különbséget sem a sportolás jellege (szabadidősport, versenysport) között, sem a sportágak között, azaz, a sportoláshoz való jog független a sportolás jellegétől és a sportágaktól.

A sportról szóló 2004. évi I. törvény 1.§ (2) bekezdésében a sportolás fogalmát így határozza meg:

„Sporttevékenységnek minősül a meghatározott szabályok szerint, a szabadidő eltöltéseként kötetlenül vagy szervezett formában, illetve versenyszerűen végzett testedzés vagy szellemi sportágban kifejtett tevékenység, amely a fizikai erőnlét és a szellemi teljesítőképesség megtartását, fejlesztését szolgálja.”

A szabadidősport vonatkozásában fontos meghatározás szerinti kitétel, hogy „*kötetlenül*”, vagyis lehetőleg minél kevesebb szabállyal megkötötten.

A gépjárműsportot megnevezésében is sportnak minősítik a fentebb idézett, rá vonatkozó jogszabályok. Ez azért fontos, mert a szóban forgó rendelet jogsértése esetében, a gépjárműsport szabadidős célú gyakorlása esett az álláspontom szerinti jogsérelem áldozatává.

A fentebb idézett jogszabályok együttes értelmezése alapján kijelenthető, hogy a jelenleg érvényben lévő szabályozás szerint nem lehet a szabadidős gépjárműsport vonatkozásában saját szervezésű, kötetlen eseményeket rendezni és lebonyolítani magánszervezés keretében, ugyanis ezek rendezését, szervezését az 54/2004. (III. 31.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdésben foglaltak alapján, csak sportszervezet, szakszövetség vagy sportági szövetség szervezhet, továbbá a 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet 2.§-a gyakorlatilag minden gépjárműsport tevékenységet lefed.

Ez azt jelenti, hogy szabadidős gépjárműsport tevékenység sem magánterületen, sem épített pályán, sem törvényesen lezárt közúti szakaszon, sem saját földterületen semmilyen formában nem szervezhető, még baráti találkozó szintjén sem, csak sportszervezeti rendező, szervező által. Ezzel ellentétes az a természetes és normális állapot, melyben az egyéb sportágak esetében ez minden további nélkül megtehető. Csak, hogy néhány szabadidős tevékenység keretében művelt sportágat említsek, futás-kocogás, labdajátékok, úszás, téli sportok, evezés, horgászat és ad absurdum a sakkozás a tereken. Extrém sportok esetében (veszélyes üzem) a sielés, sziklamászás, sárkányrepülés, vadvízi kajakozás, ejtőernyőzés, hőléggallon, sportrepülés stb.

A jelenlegi szabályozás ellehetetleníti az autós-motoros pályák azon gyakorlatát is, mely szerint egyes napokon nyílt „pályanapokat” tartanak azok számára, akik a saját gépjárművükkel, biztonságos körülmények között szeretnék vezetői képességüket, sport tudásukat javítani, fejleszteni, kikapcsolódni, illetve lehetetlenné vált az un. vetéstechnikai tréningek (csúszós pálya stb.) rendezése és szervezése, mert azokat legvalószínűbben nem sportszervezetek, hanem gazdasági vállalkozások szervezik. Mindezeket nem melleleg, a közlekedésbiztonság javítása céljából is.

Ilyen vezetéstechnikai tréningeket a [REDACTED] is szervez gazdasági tevékenység keretében, a saját pályáján, mely tevékenységét álláspontom szerint a jogszabályi szövegezés alapján, az előírt biztosítások hiányában nem folytathatja, mert tevékenységét lefedi a 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet 2.§-a, továbbá nem sportszervezet, így nincs jogosultsága erre.

A jelenleg érvényes szabályozásból az is kiolvasható, hogy a jogszabályok különbséget tesznek sportágak között, azok szabadidős gyakorlásának szigorított feltételeinek meghatározásával, vagy éppen nem meghatározásával.

121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet előírja a gépjárműsport rendezvények feltételül (így annak szabadidősport jellegű rendezvényeire is) a meglévő felelősségbiztosítást mind a versenyző, mind a rendező részéről.

Jelen esetben, indítványom megírásának idején, biztosítói körökből származó megbízható információim alapján, ezeknek a biztosításoknak a megkötése oly mértékben korlátozott, hogy az szintén sérti a fentebb részletezett állampolgári és

vállalkozási jogokat. Nevezetesen, azok a biztosítási formák, amelyek megfelelnek a 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet előírásainak, azok csak és kizárólag a Magyar Nemzeti Autósport Szövetséggel (MNASZ) partneri viszonyban álló [REDACTED] biztosítónál köthetők meg, és azok is csak(!) az MNASZ-en keresztül, mint közvetítő szervén keresztül, és csak és kizárólag azon sporteseményekre, amelyet az MNASZ engedélyez és regisztrál. Az egyéb biztosító társaságok elzárkóznak a szóban forgó kormányrendeletben előírt biztosítások megkötésétől, mely üzleti szempontból nem indokolható.

A szabadidős gépjárműsport jellemzően nem az MNASZ keretein belül, illetve nem sportegyesületi tagság keretei között működik (működne), illetve nem csak és kizárólagosan az MNASZ által engedélyezett rendezvényeken zajlik, ezért a rendelet, fentiek miatti teljesíthetetlensége révén is sérülnek a fentebb részletezett Alaptörvény által biztosított alapvető sportolással kapcsolatos jogok.

Az MNASZ keretein (és általában az országos sportszövetségek keretein) belül a gépjárműsport (és egyéb sportágak) amatőr- és hivatásos versenyzőinek versenyeztetése folyik, nemzeti bajnokságok formájában. A szabadidősportot űző személyek nem minősülnek versenyzőknek.

2004. évi I. törvény a sportról, 1. § (4)

„A versenyző vagy amatőr sportoló vagy hivatásos sportoló.”

A 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet által előírt biztosítási kötelezettség megköthetőségével, illetve megköthetetlenségével kapcsolatosan kialakult jelen biztosításpiaci helyzetért az MNASZ aktívan tehetett, mivel a jelen állapot annak érdekeit szolgálja. Leginkább azzal, hogy így a biztosításon keresztül is érvényesítheti akaratát és növelheti befolyását a gépjárműsport szabadidős válfaja felett is (a versenysport mellett). Az MNASZ e szándéka és tevékenysége hosszú évekre, évtizedekre visszamenően lekövethető, és pusztán anyagi szempontok miatt minden szakmaiságot mellőzve, ezért képes volt és képes, az általa Magyarországon vezetett sportágat tönkre tenni, és romboló tevékenységéhez a 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet öncélúan felhasználni. Nagy valószínűséggel és joggal feltételezhető, hogy mint az autósport magyarországi szakszövetsége, a rendelet megalkotásában konzultációs szinten részt vehetett, és ennek során a rendelet szövegezését abba az irányba befolyásolhatta, hogy az a saját- a szabadidősport szempontjából káros-érdekeit is képviselhette.

Álláspontom és a Magyarországon működő egyéb sportszövetségek elvi tevékenységének részleges ismeretében, az országos sportszövetségek tevékenységüket elsősorban és csaknem kizárólagosan a versenysport szervezésében, koordinálásában és szabályozásában fejtik ki. A szabadidősport közfeladatilag nem az országos sportági szakszövetségek alá tartozik, hanem az e téren közfeladatokat ellátó szervezethez, a Nemzeti Diák-, Hallgatói és Szabadidősport Szövetséghez (NDHSZ).

<https://ndhsz.hu/fooldal/szovetsegunk/>

Álláspontom szerint, ezen indítványomban kifogásolt 121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet jelenlegi szövege rámutat a 2004. évi I. törvény a sportról, azon hiányosságára is, mely szerint az, nem határozza meg a szabadidősport fogalmát, és nem állapítja meg annak jogállását annak ellenére sem, hogy 41 helyen említi és hivatkozik rá. Különböző sportszervezetek alapszabályaikban és egyéb szabályzataikban is említik a szabadidősportot anélkül, hogy bárki is ismerné annak jogállását. Nem is ismerhetik, mert az legjobb tudásom szerint nincs jogszabályi szinten definiálva. Emiatt keletkezhetnek olyan anomáliák, hogy a versenysport szabályozására hozott jogszabályokat erőltetnek rá a szabadidősportra.

Példaként hozom fel, a 2004. évi I. törvény 65.§ (4) bekezdését, amely így szól:

„(4) Kizárólag a szakszövetség, vagy az országos sportági szövetség előzetes írásbeli hozzájárulásával tartható olyan sportrendezvény, amelynek résztvevői a versenyzés során fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytatnak (veszélyes üzem). A szakszövetség, vagy az országos sportági szövetség a hozzájárulását nem tagadhatja meg, ha a sportrendezvény lebonyolítása a sportág hazai és nemzetközi versenyszabályzatában, valamint egyéb szabályzataiban meghatározott biztonsági előírásoknak megfelel, és megtartása a sportág versenyrendszerének (bajnokság) működtetését nem veszélyezteti.”

Ha ezt a szabályozást szabadidősport szempontjából értelmezzük, akkor abból az következik, hogy egy extrém szabadidős sportoló, síelő, hegymászó stb. vagy egyéb más veszélyes sportot szabadidősportként művelő, sportegyesületi tagsággal nem rendelkező egyén, vagy csoport, a saját sportáguk szakszövetségének engedélye nélkül nem rendezhetnek saját baráti társaságuknak sem versenyt. Például: síelők esetében a Mátrában egy téli üdülés során, illetve be kell tartaniuk a sportágra vonatkozó nemzetközi és nemzeti sport és biztonsági szabályokat. Ez nem életszerű és nem is tartja be senki. Vagyis mindenképpen jelezni kellene a sportra vonatkozó jogszabályokban, hogy az milyen mértékben, vagy egyáltalán vonatkozik-e a sportágak szabadidős művelésére.

A szabadidősport jelentősége és társadalomban betöltött szerepe:

Indítványom nem lenne teljes, ha nem tartalmazna a szabadidősport jelentőségéről és társadalomban játszott szerepéről történő hivatkozásokat.

A szabadidősportnak ugyan jelenleg nincs törvényi definíciója és jogállása (a sportról szóló törvény hiányossága miatt), de ezzel kapcsolatban számos megfogalmazás létezik. A Nemzeti Diák-, Hallgatói és Szabadidősport Szövetség (NDHSZ), mint közfeladatok ellátására jogosult szervezet felfogása szerinti az egyik ilyen megfogalmazás:

„Szabadidősport vagy rekreációs sport: a „sport for all” angol meghatározáshoz áll közel, „Olyan sporttevékenységet jelent, amelyet „a szabadidőnkben kikapcsolódás, felfrissülés, illetve egészségünk óvása, teljesítőképességünk megőrzése, vagy növelése céljából végzünk”. A szabadidősport célja és részvételi motivációja egyaránt lehet az egészség megőrzése, fejlesztése, a közösség, az élmény, a sport/mozgás szeretete és ezzel együtt az egyéni teljesítmény fokozása vagy a versenyzés is.”

Ugyanakkor a tudományos kutatások egyik területe is a szabadidősport.

Ezzel kapcsolatos hivatkozások:

https://real.mtak.hu/152603/1/MSTTSzemle_2022_3_09.pdf

<https://journals.lib.pte.hu/index.php/mm/article/view/1375/1219>

<https://unipub.lib.uni-corvinus.hu/201/2/Szabo115.pdf>

121/2024. (VI. 10.) Korm. rendelet hatályba lépése által, illetve a gépjárműsport szabadidős változatának aránytalan korlátozása által kiváltott társadalmi reakciók:

Ezek a teljesség igénye nélkül, és a politikai vonatkozásoktól elhatárolódva:

https://www.facebook.com/reel/2195572560827090?locale=hu_HU

<https://www.facebook.com/watch/?v=1343286446450524>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=1062703539191905&set=a.468027611992837>

https://www.youtube.com/watch?v=pNf9S_VeAW8

Parlamenti interpelláció a témában:

https://www.youtube.com/watch?v=1Jz_WiuqDNw

A szabadidősport kérdéskörével kapcsolatos, Nemzeti Diák-, Hallgatói és Szabadidősport Szövetség (NDHSZ) állásfoglalása, mely a HM Sportért Felelős Államtitkársággal történt egyeztetés után született, az indítványozó által kezdeményezett véleménykérés nyomán.

Mielőtt jelen indítványom megfogalmaztam az Alkotmánybíróság felé, kérdéseket tettem fel a NDHSZ-nek azzal a céllal, hogy a szabadidősport jogállásának törvényi meghatározásának hiányában, a gyakorlati működésük során hogyan alkalmazzák a szabadidősport fogalmát, illetve mit gondolnak annak szabadságáról vagy kötöttségéről. Az NDHSZ válaszát tartalmi változtatás nélkül idézem, csak a jobb érthetőség miatt a tagolásán változtattam, illetve a dőlt betűkkel írt részekben kommentálom azt.

e-mail:

Tisztelt indítványozó!

Köszönjük a türelmét! Csatoltan küldöm a Sportért Felelős Államtitkársággal is egyeztetett válaszainkat.

Üdvözlettel:

K. G.

-----Original Message-----

Sent: Friday, October 18, 2024 6:37 PM

To: iroda@ndhsz.hu

Subject: RE: ndhsz "Szabadidősport"

Indítványozó kérdése:

A 2004. I. törvényen kívül, esetlegesen milyen más törvény szabályozza a szabadidős sporttevékenységeket?

NDHSZ válasza:

A sportról szóló 2004. évi I. törvényen (a továbbiakban: Stv.) kívül, más törvény nem szabályozza a szabadidős sporttevékenység fogalmát. Explicit módon az Stv. sem adja meg a szabadidős sporttevékenység fogalmát.

A sporttevékenység jelenleg hatályos meghatározása:

„Sporttevékenységnek minősül a meghatározott szabályok szerint, a szabadidő eltöltéseként kötetlenül vagy szervezett formában, illetve versenyszerűen végzett testedzés vagy szellemi sportágban kifejtett tevékenység, amely a fizikai erőnlét és a szellemi teljesítőképesség megtartását, fejlesztését szolgálja.”

A jogalkotó az Stv. keretein belül nem szabályozza a szabadidő eltöltéseként kötetlenül vagy – bizonyos kivételektől eltekintve – szervezett formában végzett sporttevékenységet. Az állampolgárok ilyen jellegű tevékenységét törvényi szinten szabályozni indokolatlan és aránytalan.

Megjegyzésem (Indítványozó):

Értelmezésem szerint ez azt jelenti, hogy a szabadidősport törvényi szinten való szabályozása ellentmond a szabadidősport lényegének és kötetlenségének. Vagyis, mivel a versenysport törvényi szabályozást igényel, ezért a gyakorlatban fontos, és elviekben is helyes megkülönböztetni a szabadidősportot a versenysporttól törvényalkotói szinten.

Indítványozó kérdése:

Az Önök szabad felfogásában, vagy számomra nem ismert törvényi megfogalmazás szerint, működésük alapjaként, hogyan definiálják a szabadidősport fogalmát?

NDHSZ válasza:

A sportról szóló 2004-es I. tv. 41 helyen említi a szabadidősportot, hivatkozik rá, de sehol sem definiálja. A fellelhető definíciók közül az alábbi áll hozzánk a legközelebb, amely nem rendelkezik ugyan törvényi megerősítéssel, de mindenképpen életszerűnek találjuk:

Szabadidősport vagy rekreációs sport: a „sport for all” angol meghatározáshoz áll közel, „Olyan sporttevékenységet jelent, amelyet „a szabadidőnkben kikapcsolódás, felfrissülés, illetve egészségünk óvása, teljesítőképességünk megőrzése, vagy növelése céljából végzünk”.¹ A szabadidősport célja és részvételi motivációja egyaránt lehet az egészség megőrzése, fejlesztése, a közösség, az élmény, a sport/mozgás szeretete és ezzel együtt az egyéni teljesítmény fokozása vagy a versenyzés is.

Indítványozó kérdése:

Milyen törvényi szabályok vonatkoznak a szabadidősport témakörébe tartozó rendezvények szervezésére, lebonyolítására, vannak-e részvételi létszámkorlátok a rendezvényszervezés vonatkozásában? Mi minősül rendezvénynek, esetlegesen a résztvevők számához köthetően?

NDHSZ válasza:

Az Stv. 77. § szakasza tartalmazza a törvény értelmező rendelkezéseit. A 77. § u) pontja alapján sportrendezvénynek minősül, minden

„a versenyrendszerben vagy azon kívül, sporttevékenység végzése céljából tartott sportesemény, verseny, mérkőzés és az azt közvetlenül megelőző másfél óra, valamint az azt közvetlenül követő másfél óra”

a törvény nem tesz különbséget a résztvevők számát vagy a sportrendezvény jellegét illetően. A sportrendezvények szervezésével kapcsolatos szabályokat az Stv. X. fejezete tartalmazza, továbbá a sportrendezvények biztonságáról szóló 54/2004. (III. 31.) számú Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet).

A jogalkotó sportrendezvények biztonsága tárgyában alkotott szabályai - *többek között* - az adott sporttevékenység, és a rendezvény körülményeiből (résztevők száma, biztonsági kockázatok, stb.) fakadó sajátosságok alapján támaszt feltételeket a szervező felé, amelyek a sportrendezvény biztonságos megtartását szolgálják. A sportrendezvényekre vonatkozó speciális szabályokon túl, a

¹ Kovács Tamás Attila (2004): A rekreáció elmélete és módszertana. Fitness Kft., Budapest

rendezvényeknek meg kell felelniük a mentésről szóló 5/2006. (II. 7.) EüM rendeletben foglaltaknak, valamint az egyéb jogszabályokban felsorolt feltételeknek is.

Indítványozó kérdése:

A szabadidősportok jellemzően nem sportágspecifikusan szerveződnek, ezért felvetődik a kérdés, hogy az egyes sportágak országos szakszövetségeinek van-e, lehet-e beleszólásuk a szabadidősportként üzött sportág(ak) szabályozásába, annak ilyen módon történő esetleges korlátozásába?

NDHSZ válasza:

A Stv. 22. § (1) bekezdése szerint a szakszövetség alapvető feladata:

- a) szabályzatok kiadásával biztosítani a sportág rendeltetésszerű és a nemzetközi sportszövetsége szabályzatainak megfelelő működését,
- b) a sportág nemzetközi szabályaival összhangban kialakítani a sportág versenyrendszerét, e versenyrendszer alapján szervezni a sportág versenyeket (pl. megrendezni az országos bajnokságot, a magyar kupát stb.), meghatározni a sportág hazai versenynaptárát és nemzetközi versenyeken, mérkőzéseken való részvételét,
- c) részt venni a sportág nemzetközi szövetségének munkájában, szervezni a sportág részvételét a nemzetközi sportkapcsolatokban,
- d) működtetni a nemzeti válogatott kereteket, elősegíteni a sportágához tartozó sportolók részvételét a nemzetközi sporteseményeken,
- e) meghatározni a sportág stratégiai fejlesztési koncepcióit (ideértve az utánpótlás-nevelés fejlesztését is) és gondoskodni ezek megvalósításáról,
- f) képviselni a sportág érdekeit az állami szervek, a sportköztestületek, a többi sportszövetség, más egyesületek, szövetségek előtt, valamint a nemzetközi sportéletben,
- g) az alapszabályában meghatározott módon szolgáltatásokat nyújtani tagjainak, közreműködni a tagok közötti viták rendezésében, elősegíteni a sportágában működő sportszakemberek képzését és továbbképzését – ideértve a gyermekekkel való bánásmóddal, a gyermekekkel és a szülőkkel való kommunikációval kapcsolatos továbbképzést is –,
- h) meghatározni a sportág utánpótlás-fejlesztési koncepcióját és gondoskodni annak végrehajtásáról,
- i) a 23. § (1) bekezdés d) pontja szerinti szabályzatában meghatározottak alapján ellenőrizni az adott sportág versenyrendszerében szervezett, vagy versenynaptárában egyébként szereplő sportrendezvények biztonságos lebonyolítását,
- j) nyertes pályázat esetén a kiemelt nemzetközi sportrendezvények magyarországi megrendezésével összefüggő állami feladatok ellátásában való közreműködés.

Az Stv. 22. § (2) h) pont alapján a szakszövetség ugyanakkor sportágában elláthat szabadidős sporttevékenységgel összefüggő feladatokat is. Ez a rendelkezés azonban csupán lehetőséget biztosít a szakszövetségek számára a szakszövetség működését kiterjeszteni sportágspecifikus szabadidősportos feladatok ellátására. A „szabadidősportként üzött sportág(ak) szabályozásába való beleszólást, annak esetleges korlátozását” nehezen értelmezhető, **annyi ugyanakkor leszögezhető, hogy a szakszövetségi versenyrendszerbe nem tartozó szabadidős sportrendezvények tekintetében a szakszövetség nem gyakorolhatja szakszövetségi jogosultságait.**

Megjegyzésem (Indítványozó):

„...annyi ugyanakkor leszögezhető, hogy a szakszövetségi versenyrendszerbe nem tartozó szabadidős sportrendezvények tekintetében a szakszövetség nem gyakorolhatja szakszövetségi jogosultságait.”

Ezt fontos gondolatnak tartom a szabadidősport korlátozása és szabályozása szempontjából, mert a káros szabályozási és korlátozási törekvések, a gépjárműsport esetében elsősorban a sportág szakszövetsége irányából tapasztalhatók. Az NDHSZ ezen véleménye is igazolja a szabadidősport és a versenysport törvényi megkülönböztetésének szükségességét.

A Stv. 22.§ (2) h) pontja szó szerint az utánpótlás kérdéskörre vonatkozik, ugyanakkor a szabadidősportnak csak egyik összetevője az utánpótlás nevelés. Ugyanúgy részt vesz ebben a sportolási formában a fiatal- mellett az aktív-, illetve az idősödő korosztály is, akik már irreleváns réteget képviselnek az utánpótlás szempontjából.

Indítványozó kérdése:

Az Önök véleménye szerint, az autó-motorsport üzhető-e, a szabadidősportok keretében?

NDHSZ válasza:

Álláspontunk szerint a törvényi rendelkezések -a fentiek mentén - az autó-motorsportban sem tiltják, korlátozzák, vagy zárják ki a szabadidősport rendezvények, események szervezését, de felhívjuk a figyelmet arra, hogy az autó és motorsport veszélyes üzem, fokozottan sérülés- és balesetveszélyes, a gépjárművek vezetése, használata pedig további, az állami sportigazgatáson túlmutató jogszabályi környezetben szabályozott tevékenység (pl. vezetési jogosultság megszerzése, közúti szabályok, és azok megsértéséhez kapcsolódó jogkövetkezmény- rendszerrel együtt) és mivel a legtöbb esetben közterület használattal jár, nagyon körültekintően kell ilyen típusú események szervezése során eljárni, így igény esetén indokolt ennek szabályrendszerét az érintett sportági szakszövetséggel – és rajta keresztül az érintett hatóságokkal - együttműködésben kidolgozni.

Megjegyzésem (Indítványozó):

A gépjárműsport szabadidős rendezvények jellemzően magánterületen vagy közterületen zajlanak, de mindenképpen ezek forgalomtól történő lezárása és elkülönülése mellett. Azok a rendezvények, amelyek érintettek a közlekedési szabályok betartásában, közutak használatában, azok a szakszövetség versenyrendszerének keretében szerveződnek. A szabadidős eseményeken a betartandó szabályokról minden esetben a szervező, rendező rendelkezik, és azok betartatásáról gondoskodik.

Egyéb nyilatkozatok és melléletek:

Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról:

Személyes adataim (nevem) nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá.

Kelt

